

Kūrybinio rašymo dirbtuvių planas: *Požiūrio taškas*
Sienos meno institutas
Instruktorius: Jeff Shapiro

==

Ižanga. Šiose dirbtuvėse kūrybinis rašymas naudojamas ugdant kūrybiškumą ir kūrybinį mąstymą, o taip pat skatinama naudoti konstruktyvią kritiką dirbant ir dalinantis grįžtamuju ryšiu komandoje, kadangi dalyviai stebi ir gilinasi į meno kūrinius bei dalinasi savo užrašytais pastabėjimais. Užsiėmimo metu meno kūriniai ne tik stebimi iš šono, tačiau ir svarstoma, ką reikėtų pažvelgti į meno kūrinių tarsi *iš jo vidaus*. Diskusijos metu susitelkiame į meno kūrinių personažų požiūrio tašką, skatiname empatiškai vertinti kitus personažus svarstant “Ką jie jaučia?” ir “Kaip jie šiuo metu gyvena?”.

Pastabos:

- Labiausiai tinka organizuoti šias dirbtuves meno muziejuje, tačiau galima bet kokioje erdvėje naudoti meno kūrinių atspaudus ar reprodukcijas.
- Kadangi dėmesio centre yra įsijautimas į personažus, jų požiūrio taško tyrinėjimas ir pasakojimas, ši konkreti veikla labiausiai tinka erdvėms su meno kūriniais, kuriuose vaizduojamos tokios figūros, kaip žmonės, gyvūnai ir panašūs veikėjai, o ne peizažai ar abstraktus menas.

1 dalis. Užsiėmimas prasideda nuo diskusijos grupėje apie meno kūrinius su personažais (žmonėmis, gyvūnais, angelais ir pan.) ir jų požiūrio tašką. Šių dirbtuvių metu grupėje aptariame skirtingų personažų požiūrius, atsižvelgdami ne tik į tai, ką kiekvienas mato iš asmeninės perspektyvos, bet ir į tai, ką girdi, užuodžia ir jaučia. Tuomet diskutuojame, ką personažai galvoja, ką prisimena iš nesenos praeities, ko jie tikisi ar bijo netolimoje ateityje. Šie klausimai paskatina grupės diskusiją apie vieną ar daugiau meno kūrinių.

2 dalis: Rašymo užduotis (20 minučių). Šioje dalyje dalyviai dirba individualiai: rašo iš **vieno** pasirinkto veikėjo perspektyvos, apimdami keletą pojūčių: ką personažas mato, užuodžia, girdi, jaučia? Apie ką personažas galvoja? Atsižvelgiama ir į įvykius: kas ką tik įvyko? Ką personažas įsivaizduoja artimoje ateityje?

3 dalis: Dalyviai grįžta į grupę ir garsiai perskaito savo juodraščius kitiems dalyviams bei gauna grįžtamojo ryšio, kuris galbūt paskatina diskusiją.

4 dalis: Rašymo užduotis (20 minučių). Dalyviai rašo iš **kito** personažo tame pačiame meno kūrinyje perspektyvos, įsigilina į šį naują ir kitokį požiūrio tašką. Vėlgi, atsižvelgiama į keletą pojūčių: ką personažas mato, užuodžia, jaučia? Apie ką personažas galvoja? Atsižvelgiama į įvykius: kas ką tik įvyko? Ką personažas įsivaizduoja artimoje ateityje?

5 dalis: Dalyviai grįžta į grupę ir garsiai perskaito savo antruosius juodraščius kitiems dalyviams bei gauna grįžtamojo ryšio, kuris galbūt paskatina diskusiją.

Pratęsimas: Apsvarsčius atliktą darbą bei gavus grupės grįžtamąjį ryšį, dalyviai skatinami toliau tobulinti savo rašinius bei pasidalinti jais su grupe ir/arba su instruktoriumi po kelių dienų.

Šios konkrečios dirbtuvės, kurias Jeff Shapiro surengė Sienos Pinacoteca muziejuje, truko 2 val. Tokiam užsiėmimui gali praversti aptarimas po kurio laiko, suteikiant dalyviams erdvės apgalvoti užsirašytus pastebėjimus, susirinkti grįžtamąjį ryšį ir patobulinti pirminius užrašus.

Jei yra galimybė, būtų nuostabu su dalyviais sutarti dar vieną susitikimą po kelių dienų ar vienos savaitės, kur visi dalyviai susitinka dar kartą, atsineša atnaujintus rašinius, perskaito juos kitiems dalyviams, apsikeičia grįžtamoju ryšiu ir paskatina diskusiją, galbūt netgi dar kartą apžiūri tuos meno kūrinius, tik šįkart jau iš kitos perspektyvos. Kita vertus, ši pratęsimas dalis gali vykti el. laiškais tarp instruktoriaus ir dalyvių.

Mokymosi rezultatai:

Ši veikla suteikia dalyviams galimybę reflektuoti tai, ką jie pastebi, o ne tik pasyviai žiūrėti į meno kūrinius, kurie, beje, tampa tarsi tramplinas kūrybinėms dalyvių reakcijoms.

Šios dirbtuvės padeda dalyviams įgyti kūrybiškumo ir kritinio mąstymo įgūdžių, o fasilituojamos diskusijos grupėje padeda stiprinti komunikavimo įgūdžius.

Šios veiklos metu dalyviai skatinami neapsiriboti iš anksto sukurtu pasakojimu apie meno kūrinį, bet pasigilinti ir įsijausti į personažus, įsivaizduoti ir pamatyti pasaulį jų akimis.